УНИВЕРСИТЕТ
по Архитектура, Строителство и Геодезия
1046 София, бул. "Хр. Смирненски" №1
Регистрационен индекс и дата
371/18.05.2026

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р арх. Валери Иванов
катедра „Градоустройство", Архитектурен факултет, УАСГ

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор" по професионално направление 5.7. „Архитектура, строителство и геодезия", научна специалност „Териториално, ландшафтно устройство и градоустройство".

Автор на дисертационния труд:

Арх. урб. Генади Костадинов – докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Градоустройство", зачислен със Заповед № 500/13.07.2021 г. на Ректора на УАСГ и отчислен с право на защита със Заповед № 513/29.07.2024 г. на Ректора на УАСГ.

Тема на дисертационния труд: „София – перспективи за устойчиво развитие на градската структура в аспекта на усъвършенстване на административно-териториалната организация."

Основание за изготвяне на рецензията: Заповед № 326/22.04.2026 г. на Ректора на УАСГ за назначаване на Научно жури и Решение на първото заседание на Научното жури проведено на 27.04.2026 г.

ОБЩА ХАРАТЕРИСТИКА НА ТРУДА

Дисертационният труд е представен с общо 203 страници, които включват: текст, 72 фигури и библиография с 35 информационни източника на кирилица и 13 на латиница.

Актуалността на изследването се определя от няколко основни фактора:

- административно – териториалният модел на управление на столицата не съответства на съвременната градска структура и модерните урбанистични тенденции, свързани с електронни технологии, интелигентен градски мениджмънт, екологични и здравно-хигиенни изисквания, безопасна селищна среда и др. п.;
- действащата административна структура не мотивира необходимите, в резултат на актуалните социално-икономически потребности, модерни градски трансформации. Тя значимо възпрепятства комплексното, устойчиво и стратегически аргументирано развитие на всички градски територии;

- необходимостта от съвременна административно–управленска база, която да гарантира социално необходимия баланс между обществени, корпоративни и индивидуални интереси и потребности.

Формулираните от автора **цел, задачи, хипотеза и научна теза** демонстрират изследователски и управленски капацитет и изясняват главните акценти в труда:

- Формиране на нов модел за административно-териториална структура на столицата, който да осигури управленски и устройствени условия за нейното дългосрочно устойчиво развитие. Моделът целесъобразно да интегрира:
  - съвременните социо-пространствени принципи в градското развитие;
  - тенденциите в историческата еволюция на градската структура;
  - настоящите природогеографски и антропогенни характеристики на града;
  - актуалните социално-икономически и управленски условия;
  - модерните теории за градско развитие;
  - възможностите за приложение на електронните технологии в градските управленски процеси.
- Извеждане на историческите тенденции и принципи при формиране на градската структура на столицата и съответстващата й административно-териториална организация.
- Структуриране на нов градски подход за модернизиране на териториалната структура и административното управление на столицата.
- Обосноваване на необходимостта от съгласуване между различните компоненти на градското развитие:
  - исторически традиции;
  - урбанистични потенциали и перспективи;
  - съвременни градски принципи: устойчиво развитие, интелигентен град, модерни управленски подходи, гъвкавост и адаптивност, баланс между статичната градска среда и динамично променящите се обществени потребности.
- Извеждане на поредица от градски проблеми, които да се изследват, анализират и разрешават в перспектива.

Вероятно известно прецизиране на авторовите разбирания за хипотеза и научна теза биха били предпоставка за по-отчетлива възприемане на формулираното целеполагане.

Приложените класически **методи на изследване** – анализ и синтез са избрани правилно, обосновано и логично в съответствие с

формулираните цел, задачи, хипотеза и научна теза. Проведени са аргументирано и последователно в дисертацията.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ТРУДА

Дисертационният труд съдържа: Въведение, три глави, Заключение и Библиография.

Във **Въведението** са представени основите на изследването като са изведени различни аспекти от актуалността на разглежданата проблематика, целта, задачите, приложените методи, хипотезата и тезата на труда.

В глава 1 – **София – градска структура и развитие на града** авторът провежда комплексен анализ вкл. : структурен, териториален, административен, управленски за различните, ясно обособени периоди от историята на столицата: до Освобождението през 1878 г., 1878 г.–1944 г., 1944 г.-1989 г., след 1989 г. Особено значим акцент в изложените разсъждения са взаимовръзките и взаимозависимостите между определящите градски компоненти: природо-географски условия, антропогенни традиции, социално-икономически отношения, функционална структура, административно управление. Ще подчертая засиления интерес и високата професионална компетентност при анализа на градското развитие след 1989 г. и обоснованото, но и креативно критично отношение към редица нови за съвременната ни столица явления: градска структура и градски образ, затворени жилищни комплекси, големи търговски центрове, градска устойчивост и пр. Проведените анализи, според мен, се нуждаят от още по-прецизно обосноваване на заложените критерии при изследването на историческите периоди, както и от ясно формулирани изводи свързани с целта и задачите на дисертацията.

В глава 2 – **Класически теоретични и практически модели** са разгледани модели на градско развитие като са проследени трансформациите в еволюцията на градската функционална организация. В този контекст са изведени и генерираните в актуалното състояние на столицата основни проблеми свързани с нейната териториална структура и градското управление. Акцентирани са въпроси за развитието на градския център, диспропорциите между обитаване, социална активност, пространствена структура, перспективите на зелената система, пространствената организация на градските функции. Считам, че една ясна и професионално обоснована формулировка на комплекса от причини произвели изведените

проблеми на актуалната градска структура, би обогатил допълнително дисертационния труд.

Водещата приносна глава 3 – **София – градска структура и градско управление. Съвременни йерархични структури** извежда две особено значими предложения:

- Модел за социо-пространствено развитие.
- София – перспективна управленска структура.

Моделът за социо-пространствено развитие интегрира няколко важни компоненти от структурата на столицата: градска памет, полюси на развитие, градски образ и мащаб, йерархия на градските модели, пространствена непрекъснатост, влияние на глобализацията върху градското развитие, съвременните урбанистични теории и пр.

Основната теза на автора е, че действащият модел за градско развитие е с изчерпан ресурс и е необходим нов, който да осигурява синергия между посочените компоненти.

Перспективната управленска структура на столицата е териториален израз на авторовия социо-пространствен модел като дефинира поредица от фактори, които го определят и конкретизират.

Предложени са два варианта за градска управленска структура, които са безспорна теоретико-приложна база за последващ професионален дебат и творческо прилагане в града като гаранция за бъдещото му модерно, устойчиво и стратегическо развитие.

В **Заключението** още веднъж са акцентирани основните послания на труда, свързани с перспективното, дългосрочно и съвременно бъдеще на столицата. В текста са структурирани обобщения и изводи, посочени са вероятните ползватели на резултатите, формулирани са дългосрочните положителни ефекти за градското управление, разгледани са възможности за бъдещи изследвания по тематиката на дисертацията.

ПРИНОСИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Изведените в заключителната част приноси са логичен резултата от креативната и многопластова научна дейност на автора представена в дисертацията. Особено стойностни в теоретичен и приложен аспект, според мен, са приносите свързани с:

- Изведения социо-пространствен модел за развитие на столицата съчетаващ местните исторически принципи и традиции в еволюцията й, действащата урбанизационна структура, доминиращите социално-икономичесски условия, модерните научни достижения, свързани с електронните технологии, градските процеси и тяхното управление.

- Представената перспективна управленска градска структура, е разработена в два варианта като териториална локация и апробация на авторовия социо-пространствен модел.
- Аргументираната необходимост от усъвършенстване на градската териториална организация и столичното административно управление и привеждането им в съответствие с модерните урбанистични принципи и управленски подходи.
- Формулираните значими градски поблеми, по които е необходим професионален и обществен дебат с оглед съвременното им, стратегически вярно и устойчиво териториално и управленско решение.

Авторефератът логично и точно отразява съдържанието на труда. Разработен е на базата на неговатат структура и синтезира проведените проучвания и изводи ясно, последователно и коректно.

Многостранното и аргументирано извеждане на приносите от автора генерират извода, че те са резултат от личните му изследвания, анализи и обобщения.

Приносите могат да бъдат свързани със следните аспекти на научната дейност – новост за науката, обогатяване на съществуващи научни знания, приложение на теоретични достижения в практиката.

Научните публикации на арх. урб. Генади Костадинов по тематиката на труда – общо 4 броя /два броя – публикувани и 2 броя – приети за публикация/ демонстрират неговите професионални качества, креативни познания и обосновани идеи по изследваната проблематика.

ПРЕПОРЪКИ КЪМ ДИСЕРТАЦИННИЯ ТРУД

Към разглеждания дисертационния труд ще формулирам известни препоръки, които според мен, биха били креативно полезни и необходими на автора при бъдещи негови научни изследвания, творческа работа и упавленски дейности:

- По-висока степен на конкретика свързана с постановките и компонентите на идеята за нов социо-простанствен модел на столицата.
- Ясна и подробна териториална локализация на изведените и професионално аргументирани предложения за перспективна управленска структурана София.

ОБОБЩЕНИЕ

Представеният дисертационен труд безспорно постига принципната цел на такова научно изследване. Той демонстрира убедително уменията на автора да:

- формулира, обоснове и изведе значим научен проблем в областта на градоустройствената теория и практика;
- анализира компетентно множеството фактори, които определят неговото възникване, актуално състояние и бъдещо развитие;
- изведе необходимите изводи и възможности за целесъобразното му и професионално аргументирано решаване;
- предложи конкретни теоретични и практически възможности, които да гарантират освен решаване на формални проблеми, но и устойчиво и модерно градско развитие.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд изпълнява коректно изискванията на действащите у нас нормативни документи свързани с обучението в докторантура, както и съответните условия формулирани в правилниците на УАСГ.

Изложените в настоящата рецензия анализи, обобщения и оценки, формулираните препоръки и изводи ми дават необходимите основания да предложа на настоящото авторитетно Научно жури да присъди на автора на разглеждания дисертационен труд арх. урб. Генади Костадинов образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 5.7. „Архитектура, строителство и геодезия“, научна специалност „Териториално, ландшафтно устройство и градоустройство“.

12.05.2026 г.
Гр. София

Член на научното жури и
автор на рецензията:.....
/проф. д-р арх. Валери Иванов/